

De Ulceribus.

OBSERVAT. I.

*Ulceratuberosa & sinuosa in capite favina
quomodo curata.*

Illa Virgo Fræceptoris
Classici Ulm. tria ulcera
tuberosa & sinuosa in peri-
cranio favina habuit, 4.
Medicorum & 2. Chirurgorum
consilia eò erant directa, ea curari
alia ratione non posse, n̄ cruciatim
rescindantur, quo omniū confluxus
pateret: Parentes comoti ac territi,
ne illa tantos cruciatus sustinere co-
gatur, cujusdam suasu ad me etiam
deducta, ut meam explorarent sen-
tentiam. Obruli fidelem operam,
modò ipsi obsequium præstare ve-
lint, opus esse maturantibus, tubera
illa in pus convertenda, post matu-
rationem mundificanda, & consoli-
dationem Naturæ committendam.

Exterius ipsis tuberculis gran-
dioribus apertis, sed siccis, nullam
adhuc saniem fundentibus apl.

℞. Empl. diachyli ℥ʒʒ, diach. cum
Gumm. ʒvi. M.

Cum adesset calida intemperies,
inung. ung. Ros. Mes.

Interiorius cum turundis apl. ung.
℞. Tereb. cl. ʒj. mell. ros. col. ʒʒ.
fucci apii. ʒij. bull. parum, ad far. trit.
tic. hord. a. ʒiʒ. myrrh. ʒi. M.

Exin tubercula illa suppuratione
facta, purulentam emittebant mate-
riam, antea sicca existentia. Cum bi-
duo post illorum applicationem,
Chirurgus Hospitalis, qui manum
tantum accommodarat, ægram ad
me deduxisset, ad spectandum suc-
cessum, tuberculis ostensis, cum ap-
pareret pus laudabile & coctum al-
bum, tum ipse admirabundus per
Deum juravit, unguentum illud esse
præstantissimum.

Interdum si pus crassius & sordi-
dus, cum prædicto unguento, pa-
rum unguent. Egypt. mixtum, &
ita felici auspicio intra 7. septimanas
sospes evasit.

OBSERVAT. II.

*Frons exulcerata pænè tota, carne ad os absumpta & restituta
Chirurgorum operâ annuâ frustraneâ.*

CUm Dn. M: Holland, Pastor No-
bil. Dn. Jodoci Jöbstlin / in
Styriâ superiori, meum desideraret

consilium, in chronico suo affectu,
mihî ostenderet denudatam fron-
tem, ultra medietatem, ad nasum us-

Et 2

que,

que, ab acribus corrodentibus humoribus exesam & absumptam, ut ossa conspicua. Ultra annum spacium Chirurgorum operam expertus est irritam, ego tum consului & proposui dec. sarsæ paril. sed istam curam, aliâs valdè proficuam, tum neglexit. Interea contigit, ut ingruente Religionis reformatione, ipse etiam exul Ulmam venerit (quo & ego vix per semestre prior concesseram) memorem mei consilii peruenit inobedientiâ, dum ob sædum & abominandum contuitum, omnes suos oculos averterent, & cum inter exteros diversandum, erat impedimento, quo minus ad functionem Ecclesiasticam promovendus: idcirco demud me accessit rogans, de curâ suscipiendâ, debitum promittens obsequium. Quæ talis fuit:

R. R. sarsæ parill. ʒ. 4. lig. f. ʒij. inf. in aq. font. lb. 12. per h. 24. dec. ad med. col. ꝑ. o sudorif. ʒvi. manè & vesperi. Resid. aff. aq. lb. 12. dec. ad consump. 3. part. pro potu.

Exterius apl. Emp. d. Gratia Dei secundum dispens. Augustan. Intra mensē cum multorum admiratione plenariè fuit restitutus. Illud Empl. mirificam vim exeruit, quoties amotum, erat q. oblitum materiâ purulentâ.

OBSERVAT. III.

Ulcus sordidum in Indice manus dextræ.

FOemina plebeia habens in Indice manus dextræ ulcus sordidum, ultra mensē à Chirurgo tractata, indies malo in deterius vergente, ut metus impenderet de corruptelâ digiti, meum consilium expetenti, ordinavi ung. aureum cum faldellis imponendum, & exterius apl. empl. diach. s. cui semper copia materiæ purulentæ adhesit, & intra 10. dies restituta.

OBSERVAT. IV.

Ulcus in Inguine putridum sanatum, Chirurgi operâ irritâ.

PUer decennis Viduæ Ulm. filius, ulcere putrido maligno in Inguine laborans, usus opera Chirurgi aliâs haud imperiti, ultra semestre in vanum adhibitis remediis, etiam insperso pul. Mercurii præcip. tam contumaciter resistebat, tandem Mater illius me obtestata, filium visitarem & salutare consilium communicarem, accedo, inspicio, corpore prius erpurgato.

R. Tab.

℞. Tab. diat. cum Rhab. ʒij. f. p. ʒ. hydromel.
exh. cum hydromel.

Alternis diebus quart. ʒ.

Larga operatio secuta.

Ad putrilaginem removendam

Post: ℞. R. polyb. q. ʒij. cich. fe-
nic. Garyo. a. ʒij. herb. hyss. card. b.
abl. rom. beton. cent. min. adiant. utr.
cusc. a. p. i. fol. sen. f. ʒij. ag. tro Rhab.
a. ʒij. sem. anis. ʒj. f. lac. infund. Mens.

& mundif. usus ol. antimonii, pluri-
mum præstitit, eâ abstersâ, unguent.
mundificans supra in prima observ.
ex tereb. cum faldellis insertum, de-
super diach. f. apl. Brevi convaluit.

OBSERVAT. V.

*Sub alâ sinistra ingens ac profundus abscessus
feliciter curatus.*

Quidam Matronæ ex subitâ de-
fluxione sub ala sinistra ingens &
profundus abscessus emerit, eo dis-
rupto, magna copia materiæ albi-
cantis instar lactis promanavit. Ma-
ritus aliàs ipse medicinæ peritus, &
Alchymie deditus, accessit M. Kol-
bium tonforem domus Gallicæ, ca-
sum uxoris exposuit, id responsi de-
dit, intellecto, quod materia albi-
cans copiosa profueret, tales ab-
scessus esse malignos & contuma-
ces, si fl. 300. promitteret, ut intra
semestre sanaret, nihil certi se posse
polliceri. Re mecum communicatâ,
obtuli meam operam, modò pro-
spiceret de Chirurgo, qui applicaret
à me ordinanda. Præscriptum ung.
in superiori primâ observat. ex Te-
reb. consignatum, turundæ illitum,
inferendum, foris Empl. diach. f. ad-
moto. Intra 7. septimanas integri-
tati restituta.

Summa rerum in curandis ulceri-
bus & abscessibus, si per convenien-

tia abstergentia mundificentur, si
pura ac munda à sordibus, Natura
ipsa post carnem generare & conso-
lidare solet, obstaculo illo dimoto.
Illud etiam probè notandum, ne, si
Natura sanguinem, velut balsamum
generandæ carnis, producat, nimis
validè abstergentibus & exiccanti-
bus utamur, quæ massam illam san-
guineam, adhuc tenellam absumen-
do, remorantur, quò minus cavitas
ulceris repleti & coalescere queat,
& ita cura in multos menses protra-
henda. Id quod multoties vel impe-
ritiâ chirurgorum contingit, vel de
industria lucri causâ, factitare so-
lent. Complures à me brevi tempo-
ris curriculo restituti, qui à chirur-
gis per multas hebdomadas, imò
menses in cassum tractati, errorem
observavi consistere, in validè exic-
cantibus & remoram injicientibus,
dum Balsamum illum Naturæ ab-
sumunt.

Ec 3

De